

Stockholm den 25 september 2022

Remissinstans: Demensförbundet

Remissvar angående "Vägen till ökad tillgänglighet – delaktighet, tidiga insatser och inom lagens ram" SOU 2022:22

Demensförbundet har valt att kommentera första delen i utredning men inte avsnittet som handlar om barn och ungas psykiska hälsa då det inte är Demensförbundets målgrupp.

Utredningen belyser att vårdköer har funnits i Sverige sedan 1960-talet. Det hade varit intressant om man hade undersökt om det finns liknande problem med tillgänglighet och vårdköer i andra länder som liknar Sverige, om inte, hur är vården där organiserad och hade det kunnat tillföra värdefull kunskap i utredningen?

I rapporten har en jämförelse gjorts mellan antal vårddygn och vårdplatser, där man har konstaterat att vårdplatser i Sverige 2019 är det lägsta i Europa. Detta påverkar vår patientgrupp som med en demenssjukdom – och inte sällan en multisjuklighet – gör att de åker in och ut på akuten samt till de geriatriska klinikerna. De blir ofta hemskickade, utan att en ordentlig planering för hemgång gjorts på grund av tidsbrist och platsbrist. Detta är tyvärr inget ovanligt.

Problemen med vårdköer och låg tillgänglighet som belyses i rapporten medför stora problem och lidande för vår patientgrupp som dels inte alltid kan föra sin talan, har själv svårt att söka vård och ofta är beroende av att en närstående är med vid besöket. Långa väntetider till primärvård och specialistvård för att initiera en minnesutredning kan ibland ta ett år från första besök på primärvården tills demensdiagnos ställs på en specialistmottagning. Detta kan resultera i en fördröjning för patienten och den närstående att kunna ansöka om en plats på SÄBO (Särskilt boende). Detta med anledning av att biståndshandläggarna i kommunerna i princip kräver en demensdiagnos för att bevilja en plats på SÄBO trots att Socialtjänstlagen säger att det är behovet som ska styra.

När tillgängligheten till vården inte fungerar är det inte ovanligt att hemsituationen för personen med demenssjukdom och dess närstående sviktas och blir ohållbar vilket i sin tur resulterar i att den som vårdar också hinner bli sjuk och vården får ta hand om två patienter i stället för en.

Utredningen kommer med nya förslag som att stärka patientlagen, en ökad satsning på forskning, stärka strukturer och samverka vilket Demensförbundet stödjer, men det som inte tas upp i rapporten är den nuvarande arbetsmiljön inom vård- och omsorg och som inte kunnat undgå någon i dagsläget. Ska man öka tillgängligheten och minska vårdköer behövs vårdpersonal.

Utredningen har i första hand omfattat väntetider och köer och fokus har varit att stärka ställningen för patienten genom ökad tillgänglighet i vården. Demensförbundet stödjer detta, men vad hjälper det om det inte finns tillräckligt med vårdpersonal. Då ökar väntetider och tillgängligheten minskar, precis det som denna utredning försöker att lösa.

Lundagatan 42 A, 5 tr, 117 27 Stockholm

Tel 08-658 99 20 Org nr 802011-2911

PG 25 92 53-3 BG 5502-8849

Hemsida: www.demensforbundet.se

E-post: rdr@demensforbundet.se